

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
دانشکده بهداشت
گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

عنوان درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت مدارس

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش بهداشت ترم یک

تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی) ۲۶ ساعت نظری، ۱۳ جلسه + ۱۷ ساعت عملی، ۸ جلسه، جمعاً ۲۱ جلسه

ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: شنبه‌ها از ساعت ۱۰ الی ۱۲ و چهارشنبه‌ها از ساعت ۱۰ الی ۱۲

زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): دوشنبه ۱۶:۰۰ الی ۱۸:۰۰ نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

مدرس: دکتر مهدی میرزایی علویجه (دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و MPH سیاستگذاری سلامت؛ دانشیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

درس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اهمیت، اهداف و اصول خدمات بهداشت مدارس، برنامه ریزی آموزشی

شرح درس:

دانش آموزان گروه هدف بسیار مهمی برای ارائه خدمات بهداشتی درمانی در سیستم سلامت کشور ما به حساب می‌آیند و تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت آنان نقش بسیار مهمی در سلامت جامعه خواهد داشت. با شناسایی شرایط دانش آموزان و انجام معاینات دوره‌ای آن به منظور تشخیص به موقع و زود هنگام اختلالات جسمی و روانی در آنان که توسط کارکنان سیستم بهداشتی انجام می‌شود سطح سلامت گروه سنی کودک و نوجوانان و جوانان ما بالاتر خواهد رفت. در این درس دانشجو جزئیات بهداشت دانش آموزان را فرا خواهد گرفت.

اهداف کلی جلسات:

- ۱- سابقه بهداشت مدارس در ایران
- ۲- اهمیت، اهداف و راهبردهای اساسی بهداشت مدارس
- ۳- مفاهیم و اصول خدمات بهداشت مدارس
- ۴- آموزش مهارت‌های زندگی
- ۵- تعریف، اصول و مبانی ارتقاء سلامت در مدارس
- ۶- اصول تغذیه و رفتارهای غذایی
- ۷- ایمنی و بهداشت محیط مدارس
- ۸- پیشگیری از حوادث دانش آموزان
- ۹- خدمات بهداشتی درمانی لازم در مدارس
- ۱۰- نقش و اهمیت مشارکت دانش آموزان، اولیاء آنها و کارکنان مدارس در خدمات بهداشت مدارس
- ۱۱- شاخص‌های بهداشت مدارس
- ۱۲- اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس
- ۱۳- اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس
- ۱۴- عوامل مؤثر بر سلامت دانش آموزان
- ۱۵- مسائل و بیماری‌های شایع غیر واگیر در دانش آموزان
- ۱۶- مسائل و بیماری‌های شایع واگیر در دانش آموزان
- ۱۷- نقش بهداشت مدارس در ارتقاء سلامت جامعه

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه

هدف کلی جلسه اول: سابقه بهداشت مدارس در ایران
اهداف ویژه جلسه اول:
۱- بهداشت مدارس را تعریف کند.
۲- سابقه بهداشت مدارس در ایران را توضیح دهد.
۳- تاریخچه بهداشت مدارس را شرح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به بهداشت مدارس برخوردار باشد.
۲- توانایی شرح سابقه بهداشت مدارس در ایران را داشته باشد.

هدف کلی جلسه دوم: اهمیت، اهداف و راهبردهای اساسی بهداشت مدارس
اهداف ویژه جلسه دوم:
۱- اهمیت بهداشت مدارس را شرح دهد.
۲- اهداف و راهبردهای اساسی بهداشت مدارس را توضیح دهد.
۳- اهمیت سلامت در مدارس را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به اهمیت بهداشت مدارس برخوردار باشد.
۲- توانایی شرح اهداف و راهبردهای اساسی بهداشت مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه سوم: مفاهیم و اصول خدمات بهداشت مدارس
اهداف ویژه جلسه سوم:
۱- مفاهیم بهداشت مدارس را تعریف کند.
۲- اصول خدمات بهداشت مدارس را توضیح دهد.
۴- خدمات بهداشت مدارس را نام ببرد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به مفاهیم بهداشت مدارس برخوردار باشد.
۲- توانایی شرح اصول خدمات بهداشت مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه چهارم: آموزش مهارت‌های زندگی
اهداف ویژه جلسه چهارم:
۱- مهارت‌های زندگی را تعریف کند.
۲- مهارت‌های زندگی را توضیح دهد.
۳- مهارت‌های زندگی را با ذکر مثال توضیح دهد.

در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به مهارت‌های زندگی برخوردار باشد.
۲- توانایی شرح مهارت‌های زندگی را داشته باشد.

هدف کلی جلسه پنجم: تعریف، اصول و مبانی ارتقاء سلامت در مدارس
اهداف ویژه جلسه پنجم:
۱- ارتقاء سلامت در مدارس را تعریف کند.
۲- اصول و مبانی ارتقاء سلامت در مدارس را توضیح دهد.
۳- تعاریف ارتقا مدارس را مقایسه کند.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به ارتقاء سلامت در مدارس برخوردار باشد.
۲- توانایی شرح اصول و مبانی ارتقاء سلامت در مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه ششم: اصول تغذیه و رفتارهای غذایی
اهداف ویژه جلسه ششم:
۱- اصول تغذیه در بهداشت مدارس را تعریف کند.
۲- رفتارهای غذایی در بهداشت مدارس را توضیح دهد.
۳- مواد مغذی موثر برای دانش آموزان را نام ببرد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به اصول تغذیه در بهداشت مدارس برخوردار باشد.
۲- توانایی شرح رفتارهای غذایی در بهداشت مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه هفتم: ایمنی و بهداشت محیط مدارس
اهداف ویژه جلسه هفتم:
۱- ایمنی در مدارس را شرح دهد.
۲- بهداشت محیط مدارس را توضیح دهد.
۳- اجزای بهداشت مدارس را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به ایمنی در مدارس برخوردار باشد.
۲- توانایی شرح بهداشت محیط مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه هشتم: پیشگیری از حوادث دانش آموزان
اهداف ویژه جلسه هشتم:

۱- چگونگی پیشگیری از حوادث دانش آموزان را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به چگونگی پیشگیری از حوادث دانش آموزان برخوردار باشد.

هدف کلی جلسه نهم: خدمات بهداشتی درمانی لازم در مدارس
اهداف ویژه جلسه نهم:
۱- چگونگی تشخیص و ارائه خدمات بهداشتی درمانی لازم در مدارس را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- توانایی چگونگی تشخیص و ارائه خدمات بهداشتی درمانی لازم در مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه دهم: نقش و اهمیت مشارکت دانش آموزان، اولیاء آنها و کارکنان مدارس در خدمات بهداشت مدارس
اهداف ویژه جلسه دهم:
۱- نقش و اهمیت مشارکت دانش آموزان در خدمات بهداشت مدارس را شرح دهد.
۲- نقش و اهمیت مشارکت اولیاء و کارکنان مدارس در خدمات بهداشت مدارس را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به نقش و اهمیت مشارکت دانش آموزان در خدمات بهداشت مدارس برخوردار باشد.
۲- توانایی شرح نقش و اهمیت مشارکت اولیاء و کارکنان مدارس در خدمات بهداشت مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه یازدهم: شاخص‌های بهداشت مدارس
اهداف ویژه جلسه یازدهم:
۱- شاخص‌های بهداشت مدارس را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به شاخص‌های بهداشت مدارس برخوردار باشد.

هدف کلی جلسه دوازدهم: اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس
اهداف ویژه جلسه دوازدهم:
۱- اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- توانایی انجام برنامه ریزی بهداشت مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه سیزدهم: اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس
اهداف ویژه جلسه سیزدهم:

۱- اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- توانایی انجام برنامه ریزی بهداشت مدارس را داشته باشد.

هدف کلی جلسه چهاردهم: عوامل مؤثر بر سلامت دانش آموزان
اهداف ویژه جلسه چهاردهم:
۱- عوامل مؤثر بر سلامت دانش آموزان را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به عوامل مؤثر بر سلامت دانش آموزان برخوردار باشد.

هدف کلی جلسه پانزدهم: مسائل و بیماری‌های شایع غیر واگیر در دانش آموزان
اهداف ویژه جلسه پانزدهم:
۱- مسائل و بیماری‌های شایع غیر واگیر در دانش آموزان را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به مسائل و بیماری‌های شایع غیر واگیر در دانش آموزان برخوردار باشد.

هدف کلی جلسه شانزدهم: مسائل و بیماری‌های شایع واگیر در دانش آموزان
اهداف ویژه جلسه شانزدهم:
۱- مسائل و بیماری‌های شایع واگیر در دانش آموزان را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- از درک درستی نسبت به مسائل و بیماری‌های شایع واگیر در دانش آموزان برخوردار باشد.

هدف کلی جلسه هفدهم: نقش بهداشت مدارس در ارتقاء سلامت جامعه
اهداف ویژه جلسه هفدهم:
۱- نقش بهداشت مدارس در ارتقاء سلامت جامعه را توضیح دهد.
در پایان دانشجو قادر باشد:
۱- توانایی شرح نقش بهداشت مدارس در ارتقاء سلامت جامعه را داشته باشد.

هدف کلی جلسه هجدهم تا بیست و پنجم: کار عملی
اهداف ویژه جلسه هجدهم تا بیست و پنجم:
۱- دانشجویان هر یک در یک مدرسه برنامه ارتقاء سلامت در رابطه با یکی از مسائل رایج بهداشت تهیه و مداخله نمایند.
در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- توانایی توسعه و پیاده سازی یک برنامه سلامت دانش آموزی را داشته باشد.

منابع:

۱. کتاب جامع بهداشت عمومی دکتر حاتمی و همکاران (آخرین ویرایش)
۲. کتاب بهداشت مدارس دکتر رمضانخانی (آخرین ویرایش)
۳. بهداشت مدارس تألیف محمد رضا نوری
۴. بهداشت مدارس دکتر امین شکروی، تربیت مدرس
5. Manual of School Health: A Handbook for School Nurses, Educators, and Health Professionals 3rd Edition. by Keeta DeStefano Lewis RN MSN PhD FNASN (Author), Bonnie J. Bear RN BSN MA (Author)
6. The New School Health Handbook: A Ready Reference for School Nurses and Educators 3rd Edition
7. School Health, Policy & Practice, 7th Edition, By AAP Committee on School Health
8. Encyclopedia of School Health, Edited by: David C. Wiley - Texas State University, San Marcos, USA, Amy C. Cory - Valparaiso University, USA

روش تدریس: «سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، مشارکت فردی و گروهی»

رسانه‌های کمک آموزشی: «وایت برد، ویدیو پروژکتور، رایانه»

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
آزمون‌های دوره‌ای	ترکیبی	۲ نمره	از جلسه سوم تا انتهای ترم	
آزمون میان ترم	ترکیبی	۴ نمره	جلسه دهم	
آزمون پایان ترم	ترکیبی	۱۴ نمره	آموزش دانشکده اعلام خواهد کرد	

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می‌رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در بحث‌های گروهی و فعالیت‌های آموزشی مشارکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ‌گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- ۴- از دیگر منابع و سایت‌های معتبر علمی استفاده نمایند.
- ۵- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش نمایند.

نام و امضای مدرس: دکتر مهدی میرزایی علویجه

نام و امضای مدیر گروه: دکتر مهدی میرزایی علویجه

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر شهاب رضاییان

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل: ۳۱ شهریور ماه ۱۴۰۲

تأیید مدیر گروه و امضا:

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده: بله خیر

جدول زمانبندی درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت مدارس

روز و ساعت جلسه: دوشنبه ۱۶:۰۰ الی ۱۸:۰۰ نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

جلسه	تاریخ	موضوع درس	مدرس
۱	۱۴۰۲/۰۷/۰۳	سابقه بهداشت مدارس در ایران	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۲	۱۴۰۲/۰۷/۱۰	اهمیت، اهداف و راهبردهای اساسی بهداشت مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۳	۱۴۰۲/۰۷/۱۷	مفاهیم و اصول خدمات بهداشت مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۴	۱۴۰۲/۰۷/۲۴	آموزش مهارت‌های زندگی	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۵	۱۴۰۲/۰۸/۰۱	تعریف، اصول و مبانی ارتقاء سلامت در مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۶	۱۴۰۲/۰۸/۰۸	اصول تغذیه و رفتارهای غذایی	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۷	۱۴۰۲/۰۸/۱۵	ایمنی و بهداشت محیط مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۸	۱۴۰۲/۰۸/۲۲	پیشگیری از حوادث دانش آموزان	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۹	۱۴۰۲/۰۸/۲۹	خدمات بهداشتی درمانی لازم در مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۰	۱۴۰۲/۰۹/۰۶	نقش و اهمیت مشارکت دانش آموزان، اولیاء آن‌ها و کارکنان مدارس در خدمات بهداشت مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۱	۱۴۰۲/۰۹/۱۳	شاخص‌های بهداشت مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۲	۱۴۰۲/۰۹/۲۰	اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۳	۱۴۰۲/۰۹/۲۷	اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۴	۱۴۰۲/۱۰/۰۴	عوامل مؤثر بر سلامت دانش آموزان	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۵	۱۴۰۲/۱۰/۱۱	مسائل و بیماری‌های شایع غیر واگیر در دانش آموزان	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۶	۱۴۰۲/۱۰/۱۸	مسائل و بیماری‌های شایع واگیر در دانش آموزان	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۷	۱۴۰۲/۱۰/۲۵	نقش بهداشت مدارس در ارتقاء سلامت جامعه	دکتر مهدی میرزایی علویچه
۱۸-۲۱	۱۴۰۲/۱۰/۲۵	ارائه کار عملی	دکتر مهدی میرزایی علویچه